

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. D. R.**, bývajúceho v Z., proti žalovanému **Ing. J. N.**, bývajúcemu v M., o **zaplatenie 6 754,06 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 5 C 1/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 3. mája 2010 sp. zn. 5 Co 357/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom z 15. júna 2009 č.k. 5 C 1/2008-133 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 6 754,06 Eur spolu so 17,6 % úrokom z omeškania od 1.1.2000 a na trovách konania sumu 4 181,76 Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti nárok žalobcu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaný užíval nehnuteľnosti zapísané na LV č. X., ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania v podiele jednej polovici k celku, výlučne sám bez súhlasu žalobcu a že neposkytol žalobcovi za žalované obdobie (december 1998 až december 1999) náhradu za užívanie nehnuteľnosti nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Dospel preto k záveru, že žalovaný získal na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať (§ 451 a 458 ods. 1 OZ). Pri určení rozsahu bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckých posudkov Ing. J. C. a Ing. M. K., ktorý za ročnú trhovú hodnotu nájmu za užívanie jednej polovice nehnuteľností patriacich účastníkom konania považovali sumu 250 000,-- Sk. Žalobu žalobcu v upravenej podobe (predmetom konania po čiastočnom späťvzátí žaloby ostala suma 203 472,90) považoval preto za dôvodne podanú. Podľa názoru okresného súdu takto upravený rozsah žaloby zohľadňuje to, že žalobca mal aj v žalovanom

období povinnosť podieľať sa na úhrade nákladov spojených s bežnou údržbou sporných nehnuteľností (náklady spojené so spotrebou elektriny, vody a plynu tam však nepatria) do výšky svojho spoluvlastníckeho podielu a že náhrada za užívanie za mesiac december 1999 bola uplatnená v inom konaní. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 3.mája 2010 sp. zn. 5 Co 357/2009 na odvolanie žalovaného rozsudok okresného súdu potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že okresný súd správne zistil skutkový stav veci a správne vec po právnej stránke posúdil a že odôvodnenie jeho rozsudku má podklad v zistenom skutkovom stave, z ktorého dôvodu sa s jeho obsahom v celom rozsahu stotožnil. Považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne. V dôvodoch rozsudku podrobne reagoval na jednotlivé námietky vznesené žalovaným v odvolaní, ktoré podľa odvolacieho súdu neboli spôsobilé spochybníť správnosť rozsudku súdu prvého stupňa.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Žiadal rozsudok krajského súdu a tiež okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že súdy dospeli k záveru, podľa ktorého žalovaný v žalovanom období bránil žalobcovi v užívaní nehnuteľností bez toho, aby vypočul na túto okolnosť ním navrhnutých svedkov. Keďže pre správne posúdenie veci ide o rozhodujúcu skutočnosť, nevyhovením jeho návrhu na vykonanie dokazovania, nemal možnosť preukázať právne významnú skutočnosť. Súdy mu týmto postupom odňali možnosť konať pred súdom. Navyše, okresný súd v odôvodnení rozhodnutia ani neuviedol, prečo ním navrhnuté dôkazy nevykonal, čím bol ukrátený na svojich procesných právach. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že skutkové zistenia oboch súdov nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a že súdy nesprávne právne danú vec posúdili.

Žalobca svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1

O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaný napadol dovoláním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. preto neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

S prihliadnutím na obsah dovolania, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či konanie pred súdmi nižších stupňov nebolo postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dôvodom, zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nie je takouto vadou postihnuté.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že súdy mu odňali možnosť pred súdom konať tým, že nevykonali ním navrhnuté dôkazy, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. Toto procesné oprávnenie dovolateľ v danej veci aj využil (nebolo mu odňaté). Rozhodnutie o tom, či navrhnutý dôkaz bude vykonaný, ponecháva súdu. Odvolací súd preto svojim postupom dovolateľa nevyklúčil z realizácie procesného práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva.

V posudzovanej veci nejde ani o prípad, kedy by odvolací súd (súd prvého stupňa) nevykonal žiaden účastníkmi navrhnutý dôkaz.

Pokiaľ žalovaný namietal, že okresný súd nevykonanie ním navrhnutých dôkazov v dôvodoch rozsudku ani nez dôvodnil treba uviesť, že odvolací súd, reagujúc práve na námietku žalovaného v odvolaní, sa vypořiadal v dôvodoch svojho rozhodnutia s otázkou,

prečo nepovažoval za potrebné dôkaz výsluchom svedkov vykonať a teda prečo postup okresného súdu považoval za správny. Žalovaný preto postupom okresného súdu nebol ukrátený na svojich procesných právach.

Napokon dovolací súd poznamenáva, že pri nároku na náhradu uplatnenú podielovým spoluvlastníkom za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, zásadne nie sú rozhodujúce dôvody, pre ktoré je spoluvlastník vylúčený z užívania spoločnej veci, ale to, že spoluvlastník vec užíva nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu a za toto užívanie náhradu vo forme peňažného plnenia z užívania vylúčenému spoluvlastníkovi neposkytuje (to neplatí, ak sa spoluvlastníci dohodli, že náhrada sa neposkytuje).

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Námietky žalovaného, ktorými vytýka odvolaciemu i prvostupňovému súdu existenciu tzv. inej vady a omyl pri aplikácii práva, treba považovať za dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., ktoré však sami o sebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, resp. že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Keďže v posudzovanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Žalobca mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobcovi v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu neboli priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. septembra 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová